

Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága részére!

1015.Budapest, Donáti utca 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Angyal József regisztrált okleveles adószakértő (1158. Budapest, Pörge utca 82.) *indítványozó* az alkotmánybíróságról szóló 1989.évi XXXII. törvény 1.§ b) pontja alapján

U t ó l a g o s n o r m a k o n t r o l l

iránti kérelmet terjesztek elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az „*Egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról*” szóló (2009. május 15-én kihirdetett), 2009. évi XXXV. törvény **családi pótlékkal** kapcsolatos **13.§, 14.§, 16.§, 17.§, 22.§ (1) bekezdés, 24.§, 42.§ (1) bekezdés** részeit, valamint az ezeket 2009. szeptember 1-vel hatályba léptető **38.§ (5) bekezdést** alkotmányellenességre tekintettel **megsemmisíteni szíveskedjen.**

A megsemmisíteni kért jogszabályhelyek ellentétesek a jogalkotásról szóló 1987.évi XI. törvény (továbbiakban Jat.) 12.§ (2) bekezdésében rögzített visszaható hatály tilalmával. Ez kimondja, hogy a jogszabály kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata a jogállamiság alapján érvényesíti a Jat. 12.§ (2) bekezdésében megfogalmazott visszamenőleges hatály tilalmát. Ezért az **alkotmánysértést az Alkotmány 2.§ (1) bekezdésében** jelölöm meg. Az ebben megfogalmazott jogállamiságnak egyik kritériuma a Jat. 12.§ (2) bekezdésének betartása, s mint ilyen alkotmányos jellegű szabályozásnak tekintendő.

A 2009. évi XXXV. törvény, **családi pótlékkal** kapcsolatos rendelkezései visszamenőleges személyi jövedelemadó kötelezettséget jelentenek a törvény kihirdetését megelőző időre, amennyiben a kihirdetést megelőzően megszerzett jövedelem a családi pótlékkal együtt magasabb adósávba kerül.

Indoklás:

Az alkotmányossági szempontból vitatott törvénymódosítás 2009. szeptember 1-i hatállyal adóterhet nem viselő járandósággá minősítette a családi pótlékot. A személyi jövedelemadóról szóló 1995.évi CXVII. (Szja) törvény 28.§ -sa ennek megfelelően kiegészült a (18)-(19) bekezdéssel. A 2009. szeptember 1-től kapott családi pótlék adóelőlegnél való figyelembe vételét rendezte a jogszabály módosítás akként, hogy az Szja tv. 48.§ (2), (6), (7) bekezdése, illetve a 49.§ (7) bekezdése helyébe új rendelkezés lépett.

A jogalkotó viszont elmulasztotta szabályozni az éves adó megállapításról rendelkező jogszabály részeket. Ennek megfelelően nem módosult az Szja tv. 29.§ (1) bekezdése, mely kimondja, hogy az összevont adóalap részét képezi az egyéb jövedelem, így a 2009. szeptember 1. hatállyal bevezetett 28.§ (18) és (19) bekezdésében meghatározott családi pótlék is. Nem változott a 30-31.§ számított adót meghatározó része, és a 34.§ (1) bekezdése sem, amelyik az adóterhet nem viselő járandóságok adójának levonásáról rendelkezik.

Ennek megfelelően nem változtak azok a szabályok, miszerint az adóterhet nem viselő járandóság után adót nem kell fizetni, de a személyi jövedelem adóalapba beszámít, magasabb jövedelem sávba kényszerítve ezáltal a magánszemély által megszerzett ezt meghaladó jövedelmeket.

A visszaható hatály tilalma azt jelenti, hogy a jogszabály hatálybalépése előtt megszerzett jövedelmek tekintetében az új jogi normáknak semmiféle joghatása ne legyen. A Szja tv. 9.§ (2) bekezdése meghatározza a bevétel megszerzés időpontját. A **kihirdetést megelőzően 2009. január-április hónapokban megszerzett bevételekre** a 2009. május 15-én kihirdetett 2009. évi XXXV. törvény, **családi pótlékkal** kapcsolatos (2009. szeptember 1-től hatályos) rendelkezéseinek semmilyen joghatása nem lehet. Azzal, hogy a jogalkotó átmeneti rendelkezésként elmulasztotta módosítani az Szja tv. 29-31.§ és 34.§ részeit, visszamenőleges személyi jövedelemadó kötelezettség keletkezhet.

A valóságban előforduló számtalan számpéldából egy olyan életszerű példán keresztül mutatom be a törvénymódosítás családi pótlékre vonatkozó rendelkezéseinek visszaható hatályát, mely egyértelműsíti Jat. 12.§ (2) bekezdésének megsértését.

Példa: a magánszemély 2009.január 01-től 2009.április 30-ig az Szja tv. 30.§ -ban leírt adótábla alsó jövedelemsáv felső határával (1 900 000 forint) megegyező jövedelmet szerzett. Ezt követően 2009-ben már nem szerez jövedelmet. Két gyermeke van, melyek után havi 27 800 családi pótlékot kap.

A 2009. szeptember 1-től hatályba lépő rendelkezések szerint, a családi pótlék 50%-a (13 900 forint) szeptembertől decemberig $4 \times 13\,900$ forint = 55 600 egyéb jövedelem jogcímű adóterhet nem viselő járandóságot keletkeztet. A vitatott törvényhelyek nélkül összevont adóalapja 1 900 000 forint, éves adója ennek 18%-a 342 000 forint lenne.

A 2009. szeptember 1-től hatályos rendelkezések miatt összevont adóalapja 1 955 600 forint, éves adója 352 008 forint lesz, mivel a szeptembertől kapott családi pótlék a 36%-os adósávba tolja át a kihirdetést megelőzően megszerzett jövedelemből a családi pótlékkal megegyező összeget. Ez 10 008 forint visszamenőleges adófizetési kötelezettséget jelent.

A visszamenőleges hatály két módon lett volna elkerülhető:

1. A családi pótlék adóterhet nem viselő járandósággá minősítése 2010. január 1. hatállyal lépett volna hatályba. Ez a lehetőség most is adott, amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság megsemmisíti a törvény családi pótlékra vonatkozó rendelkezéseit.
2. Átmeneti rendelkezésekkel a jogalkotó módosította volna az éves adószámítási szabályokat: valójában két adóbevallást kellene beadni 2009-re, jogcímenként megbontva a jövedelmeket 01-08 illetve 09-12. hóra. A családi pótlékot csak a 09-12 havi részben kellett volna figyelembe venni. A rész-bevallásokra arányosítással külön-külön kiszámítani az adót. Ugyanezt a bonyolult számítást kellett volna elvégezni akkor is, ha az Szja tv.30.§ -sa nem január 1-gyel visszamenőlegesen módosult volna.

A jogalkotó még idejében észlelte, hogy évközben nem lehet adótablát változtatni (erre nem is volt példa az elmúlt 20 évben), de nem észlelte, hogy az évközi változtatás tilalma jövedelem jogcímekre is kiterjedhet. Magyarországon éves személyi jövedelemadó bevallás van. A jogbiztonság megköveteli, hogy ne a politikai célokhoz, választásokhoz igazodóan történjen az adójogszabályok változása, hanem az éves ciklushoz térjen vissza.

Budapest, 2009. május 18.

Tisztelettel

Angyal József okleveles adószakértő
nyilvántartási szám: OASZ 4108098